

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania – Biologia, klasa 6

Oparte na Programie nauczania biologii – „Puls życia”, Anna Zdziennicka

I. Różnorodność i jedność świata zwierząt

Dział	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
Świat zwierząt i tkanki zwierzęce	Wskazuje podstawowe cechy zwierząt; rozróżnia kręgowce i bezkręgowce; wymienia rodzaje tkanek; obserwacje wykonuje z pomocą	Przedstawia poziomy organizację ciała zwierząt; podaje przykłady zwierząt kręgowych i bezkręgowych; opisuje budowę tkanek przy wsparciu nauczyciela	Definiuje pojęcia: komórka, tkanka, narząd, układ narządów; samodzielnie wykonuje obserwacje mikroskopowe tkanek z pomocą nauczyciela	Charakteryzuje kręgowce i bezkręgowce; wykonuje obserwacje mikroskopowe tkanek samodzielnie; analizuje funkcje tkanek	Poszerza wiedzę poza program; interpretuje funkcje tkanek i zależności między budową a czynnościami życiowymi; wykonuje modele tkanek
Pasożyty i pierścienice	Wskazuje miejsce występowania płazińców, nicieni i pierścienic; rozpoznaje podstawowe okazy na ilustracjach	Opisuje cechy budowy pasożytów i pierścienic; wskazuje drogi inwazji; wyjaśnia znaczenie szczecinek i siodełka przy wsparciu	Analizuje przystosowania pasożytów i pierścienic; omawia cykl rozwojowy tasiemca i funkcję żywicieli; wykonuje obserwacje przy wsparciu	Dokładnie charakteryzuje czynności życiowe i przystosowania; omawia sposoby ochrony przed pasożytami; samodzielnie wykonuje obserwacje	Projektuje doświadczenia lub prezentacje multimedialne; ocenia znaczenie pasożytów i pierścienic w przyrodzie i dla człowieka

II. Stawonogi i mięczaki

Dział	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
Stawonogi	Rozpoznaje stawonogi i	Opisuje miejsca	Analizuje różnorodność	Charakteryzuje czynności	Analizuje cechy

Dział	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
	główne grupy (skorupiaki, owady, pajęczaki); wskazuje części ciała	bytowania stawonogów; rozróżnia grupy; wskazuje funkcje odnóży	stawonogów; przedstawia kryteria podziału; omawia funkcje odnóży	życiowe; omawia cechy adaptacyjne stawonogów; wyjaśnia budowę oka złożonego	adaptacyjne i zróżnicowanie budowy; wykonuje porównania między grupami; prezentuje znaczenie stawonogów w przyrodzie
Skorupiaki, owady i pajęczaki	Wymienia części ciała i środowisko życia; rozpoznaje na ilustracjach	Omawia budowę zewnętrzną i wybrane funkcje; wskazuje znaczenie dla człowieka i przyrody	Analizuje przystosowania do środowiska; na przykładach wyjaśnia funkcje narządów i odnóży	Dokładnie charakteryzuje czynności życiowe; analizuje zależność budowy od środowiska życia	Przygotowuje prezentacje lub projekty; wykazuje związki między budową, funkcją i środowiskiem życia
Mięczaki	Wskazuje miejsca występowania; rozpoznaje podstawowe elementy budowy	Opisuje budowę zewnętrzną mięczaków	Omawia czynności życiowe na przykładzie obserwacji lub filmu	Analizuje różnice w budowie ślimaków, małży, głowonogów; omawia znaczenie w przyrodzie i dla człowieka	Konstruuje tabele porównawcze; wykonuje prezentacje lub modele; ocenia znaczenie mięczaków

III. Kręgowce zmiennocieplne

Dział	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
Ryby, płazy i gady	Wskazuje środowisko życia; rozpoznaje grupy na ilustracjach; wymienia części ciała	Opisuje budowę zewnętrzną i podstawowe czynności życiowe; wymienia gatunki	Omawia przystosowania do środowiska i funkcje życiowe; wyjaśnia cykl rozwojowy płazów; opisuje tarło ryb	Analizuje zależności między budową a środowiskiem; omawia zmiennocieplność; wykonuje portfolio lub prezentacje	Samodzielnie przygotowuje analizy i prezentacje; ocenia znaczenie ekologiczne i ochronne;

Dział	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
					stosuje wiedzę w nowych sytuacjach

IV. Kręgowce stałocieplne

Dział	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
Ptaki i ssaki	Wskazuje siedliska; rozpoznaje cechy budowy zewnętrznej; wymienia przykłady	Opisuje budowę piór lub skóry; wyjaśnia stałocieplność; omawia rozmnażanie i rozwój	Analizuje przystosowania ptaków i ssaków do lotu i środowiska; omawia znaczenie dla przyrody	Charakteryzuje budowę i czynności życiowe; wykonuje obserwacje i prezentacje; wyjaśnia związki funkcji z budową	Przygotowuje prezentacje multimedialne; analizuje zagrożenia i sposoby ochrony; stosuje wiedzę w praktyce i obserwacjach terenowych

V. Aktywność ucznia na lekcji i dodatkowe kryteria

- **Aktywność:** udział w dyskusjach, zadaniach grupowych, eksperymentach i obserwacjach.
- **Praca w grupie:** współpraca w realizacji projektów i doświadczeń.
- **Prace długoterminowe:** portfolio, modele, albumy, prezentacje multimedialne.
- **Oceny częściowe:** plus (+) i minus (-) za aktywność, udział, przygotowanie do lekcji i prace domowe.
- **Uwzględnianie możliwości ucznia:** wszystkie formy oceniania są dostosowane do indywidualnych potrzeb ucznia (np. czas pracy, wsparcie w realizacji doświadczeń, alternatywne formy odpowiedzi).